



SAK NR: **25/2023**
SAKSBEHANDLER: **Anne Frugård**
Arkivnr. Feste 460

MØTEDATO: **30.10.2023**
MØTESTED: **Tingvang**

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Bjørg Kristin Skogen Opheim
One Enerud Granli
Per-Gunnar Onstad
Øystre Slidre kommune

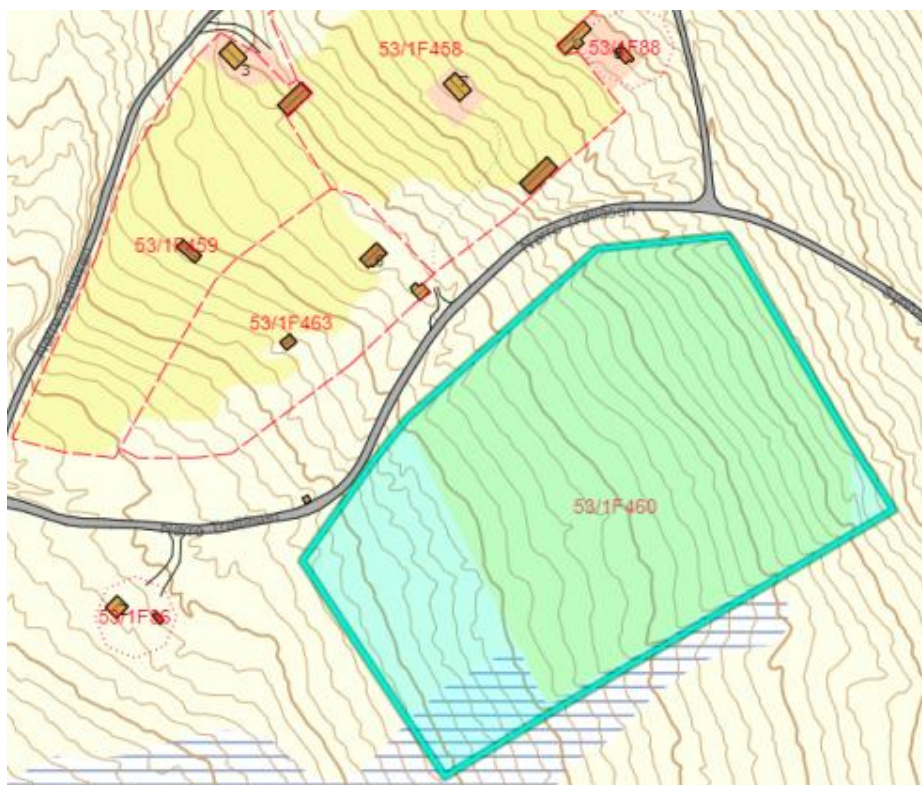
Overføring av ledig tilleggsjord feste 460 på Nørre Trøllåsen

Saksdokumenter

- Fjellstyresak 7/2023
- Utlysingsdokument
- Søknad av 14.9.2023 fra Bjørg Kristin Skogen Opheim
- Søknad av 15.9.2023 fra One Enerud Granli
- Brev av 21.09.2023 fra fjellstyret til Øystre Slidre kommune og Statskog
- Uttale av 6.10.2023 fra Statskog
- Uttale av 13.10.2023 fra kommunen

Saksopplysninger

Fjellstyret la 22.6.2023 tilleggsjordet i det fri i sak 7/2023, og det ble det bestemt at arealet skulle lyses ledig for andre med beiterett i statsallmenningen. Det aktuelle tilleggsjordet ligger på Nørre Trøllåsen, og det har meldt seg to søkere.



Her er tall fra kommunens jordbruksregister, samt utdrag fra søknaden:

Bjørg Kristin Skogen Opheim, eigar av Skatrud gnr 37/5

- Jordbruksareal på garden: 258 da fulldyrka, 32 da innmarksbeite
- Støl på Nørre Trøllåsen i statsallmenningen med 16,1 daa fulldyrka jord fordelt på to
- areal (stølsjorde og tilleggsjorde ved sida av).
- Bjørg Kristin S. Opheim har 14 mjølkekyr og 21 andre storfe.

Visar til at dei har disponert arealet dei siste 20 år som ungdyrbeite og nattbeite, samt vedlikehalde det med gjerde og beitepussing. Arealet vil fortsatt bli brukt som dette.

One Enerud Granli, eigar av Rud gnr 42/18

- Jordbruksareal på garden: 7 daa fulldyrka, 1,7 daa beite
- Har ikkje støl eller jord i fjellet.
- One E. Granli har 5 sau av typen gamalnorsk spelsau og 2 Nordlandshest/Lyngshest.

Visar til at dei ynskjer å bruke arealet til beite og slåttemark til bevaring av husdyr. Dei brukar dyra sine i avlsarbeid for bevaring av rasane.

Søknadene er oversendt 21/9-2023 til Statskog og Øystre Slidre kommune for uttale.

Øystre Slidre kommune

«Øystre Slidre kommune v/landbruksavdelinga gjennomgår søkjarens arealressursar som er vist ovanfor. Under vurderinga leggjast det vekt på å styrke landbruket i kommunen ved å legge til rette for bruksrasjonalisering, bl. a. for å redusere bruken av leigejord.

I forhold til driftsomsfang og leiejordutfordringar konkluderer vi med at Skogen Opheim har størst behov for jorda, og derfor bør få overført bruksretten til jordet. Dette grunnast med at bruksrett til arealet vil gi bruket ei meir forutsigbar framtid med omsyn til tilgang på beite, samt at dei har disponert dette arealet i lang tid allereie, og av den grunn lagt mykje kostnadar i vedlikehald av det.»

Statskog

«Vi viser til fjellstyrets oversendelse av søknader på ledig tilleggsjord på Nørre Trøllåsen i Øystre Slidre statsallmenning.

Det er kommet to søknader på parsellen som i sak 7/2023 ble vedtatt lagt i det fri.

1. Bjørg Kristin Skogen Opheim og Odd Ivar Opheim, eiere av Skatrud 37/5. Driver med mjølk- og kjøttproduksjon. De har brukt/disponert aktuell parsell i de siste ti årene. Planlagt bruk av parsellen er beite.

2. One Granli Enerud, eier av Rud 42/18 sammen med Tore Granli. Driver med spælsau, nordlands-/lyngshest og grønn saker. Planlagt bruk av parsellen er beite og slåttemark.

Statskog har fått saken til uttale i henhold til seterforskriften § 20. Dette er en parsell som ikke har vært i bruk i fem sammenhengende år av den som har hatt parsellen utvist. Vi mener det er planlagt bruk av parsellen som bør avgjøre om den skal utvises i henhold til seterforskriften § 20, dyrkingsjord/kulturbeite eller i henhold til seterforskriften § 5, inngjerda beite.

Det ligger til fjellstyrets myndighet og skjønn å utvise tilleggsjord/beite til den eiendommen med driftsform som har mest behov. Denne parsellen ble første gang utvist i 1978 og utvidet i 1985.

Forhold angående overtagelse av gjerde blir en privatrettslig avtale mellom tidligere og ny rettighetshaver. Dersom det ikke blir enighet, må tidligere rettighetshaver fjerne gjerde.

Gitt at fjellstyret utviser tilleggsjordet på nytt, gir Statskog grunneiers tillatelse til at inngjerdingen rundt parsellen 53/1/460 kan stå eller at det settes opp nytt under forutsetning av at det skal holdes vedlike og ikke være til skade for vilt og beitedyr. Grunder og lee skal stå åpne i vinterhalvåret. Ansvar for gjerde ligger til den som til enhver tid har fått utvist parsellen.»

Lovgrunnlag

§ 19 i fjelloven: Jordbrukarar med beiterett i statsallmenning kan – anten åleine eller saman med andre beiterettshavarar – få utvist grunn som er skikka til dyrking eller til kulturbeite som tilleggsjord. Er det utviste ikkje teke i bruk innan 5 år, fell utvisinga bort.

Fjelloven § 19 omhandler utvising av tilleggsjord, mens § 20, 2. ledd omhandler overføring av tilleggsjord. Ved forskriftsending i 2009 (stølsforskriften), ble ansvaret for saksbehandlingen vedrørende utvising av tilleggsjord overført til fjellstyret. Formelt sett ligger derfor ansvaret for saksbehandlingen hos Statskog. Det er imidlertid enighet om at fjellstyret gjennomfører behandlingen av denne saken. Statskog overlater i sin uttale til fjellstyret å gjøre vedtak om hvem som skal få overført arealet.

Etter fjelloven § 20, 2. ledd kan utvist tilleggsjord, med samtykke fra departementet (delegert til Statskog SF), overføres til bruk for annen eiendom med beiterett i statsallmenningen. Fjellstyret skal behandle saken. Det er en forutsetning at retten til utvist tilleggsjord ikke har opphørt gjennom manglende bruk. Dersom retten til utvist tilleggsjord har opphørt skal saken behandles som en ny utvisning.

Vurdering

Det er to kvalifiserte søkere til dette arealet som mener at de har behov for jordet. De driver gårdsdrift i forskjellig omfang og gardsbruka har forskjellig driftsgrunnlag. Det er ikke vesentlig forskjell i avstand fra driftsenheten i bygda til jordet i Nørre Trøllåsen.

Dagens driftsomfang på de to gardsbruka, i forhold til tilgjengelig jordbruksarealer, bør legges til grunn nå fjellstyret skal avgjøre hvem som bør få utvist arealet. I denne sammenheng skiller Myrvang seg ut som den som har størst behov for mer jord.

Jeg er derfor enig i den konklusjonen landbruksavdelinga i kommunen har kommet fram til, dvs. at Skogen Opheim bør få utvist dette arealet.

Forslag til vedtak

Fjellstyret overfører tilleggsjorde gnr 53/1 fnr. 460 på Nørre Trøllåsen til Skatrud gnr. 37/5 eid av Bjørg Kristin Skogen Opheim og Odd Ivar Opheim. Avgrensing av arealet avgjør fjellstyret i samråd med Statskog. Vedtaket er gjort med hjemmel i § 19 i fjelloven og forutsetter at Statskog ikke har innvendinger.

Gjerde eies av tidligere stølsbruker, og en overtagelse av gjerde er et privatrettslig forhold mellom tidligere stølsbruker og ny bruker. Dersom det ikke blir enighet om overtagelse innen rimelig tid må tidligere stølsbruker fjerne gjerdet innen en frist fjellstyret setter. Inngjerding av beitearealet skal skje i samsvar Statskogs krav om at gjerdemateriale være flettverksgjerde, lee og grunder skal stå oppe i vinterhalvåret.

Arealet kan ikke tas i bruk før ny bruker har undertegnet et utvisningsdokument som lages av fjellstyret.

Vedtak

Fjellstyret overfører tilleggsjorde gnr 53/1 fnr. 460 på Nørre Trøllåsen til Skatrud gnr. 37/5 eid av Bjørg Kristin Skogen Opheim og Odd Ivar Opheim. Avgrensing av arealet avgjør fjellstyret i samråd med Statskog. Vedtaket er gjort med hjemmel i § 19 i fjelloven og forutsetter at Statskog ikke har innvendinger.

Gjerde eies av tidligere stølsbruker, og en overtagelse av gjerde er et privatrettslig forhold mellom tidligere stølsbruker og ny bruker. Dersom det ikke blir enighet om overtagelse innen rimelig tid må tidligere stølsbruker fjerne gjerdet innen en frist fjellstyret setter. Inngjerding av beitearealet skal skje i samsvar Statskogs krav om at gjerdemateriale være flettverksgjerde, lee og grunder skal stå oppe i vinterhalvåret.

Arealet kan ikke tas i bruk før ny bruker har undertegnet et utvisningsdokument som lages av fjellstyret.

Enstemmig.

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.